

## **Szczegółowe kryteria oceniania**

### **Edukacja zdrowotna**

Ocenianie osiągnięć uczniów w szkole jest integralną częścią nauczania i wychowania. Jest niezbędnym elementem procesu dydaktycznego. Aby proces kształcenia był skuteczny, niezbędne jest systematyczne pozyskiwanie wiarygodnych informacji o jego przebiegu: o pracy ucznia i nauczyciela, czyli organizacji działań dydaktycznych, doborze form, metod i pomocy dydaktycznych. Źródłem takich informacji jest proces sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia realizowany planowo, zgodnie z ustalonymi wcześniej wymaganiami, z zastosowaniem różnych form i narzędzi. Informacje uzyskane przez nauczyciela, uczniów i ich rodziców dają możliwość wprowadzenia pozytywnych zmian podnoszących efektywność kształcenia i podjęcia ewentualnych działań interwencyjnych w wypadku niskiej oceny. Nauczyciel oceniający wiedzę i postępy ucznia powinien pamiętać, że:

- ocenianie ma duży walor wychowawczy;
- każda ocena może wpłynąć na stosunek ucznia do nauki, może go zmotywować lub zdemotywować;
- musi oceniać obiektywnie i rzetelnie, według zrozumiałych dla ucznia kryteriów.

Nauczyciele powinni dążyć do wszechstronnego rozwoju ucznia jako nadrzędnego celu pracy edukacyjnej. Wymagania ogólne i szczegółowe zapisane w podstawie programowej to fundament oceniania wewnątrzszkolnego i zewnętrznego. Zgodnie z rozporządzeniem MEN celem oceniania jest:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie;
- pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszej pracy;
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocena jest informacją zwrotną dla ucznia:

- gdzie jest?
- dokąd zmierza?
- jak może osiągnąć swój cel?
- w jakim stopniu opanował wiadomości i umiejętności?
- co zrobił dobrze?
- jakie popełnił błędy?

Stanowi podsumowanie jego wysiłku i postępów z uwzględnieniem indywidualnego rozwoju i możliwości. Właściwej ocenie wiedzy i postępów ucznia służą: systematyczne, bieżące ocenianie oraz jasno sformułowane kryteria oceniania.

Na lekcjach chemii są oceniane: wiadomości, umiejętności, postawa ucznia i jego aktywność.

Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne semestralne i końcowe roczne w stopniach są następujące:

6 – stopień celujący,

5 – stopień bardzo dobry,

4 – stopień dobry,

3 – stopień dostateczny,

2 – stopień dopuszczający,

1 – stopień niedostateczny.

Klasy IV–VI: Podstawy i proste sytuacje praktyczne

W tych klasach nauczyciel sprawdza, czy uczeń rozumie bazowe nawyki, potrafi zidentyfikować zagrożenia i wie, jak reagować w codziennych sytuacjach.

**Ocena celująca (6):** Uczeń wykazuje się dużą samodzielnością. Potrafi bezbłędnie połączyć wiedzę z różnych lekcji (np. wpływ braku snu na oceny i emocje). Tworzy kreatywne projekty prozdrowotne dla klasy, wykazując cechy młodego lidera.

**Ocena bardzo dobra (5):** Uczeń bardzo dobrze zna i rozumie zasady zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa. Samodzielnie stosuje je w codziennych i typowych sytuacjach praktycznych. Potrafi wyjaśnić wpływ snu, odżywiania, aktywności fizycznej i stresu na zdrowie i samopoczucie. Rozpoznaje zagrożenia i właściwie dobiera sposoby reagowania oraz wie, gdzie szukać pomocy. Poprawnie wykonuje zadania praktyczne, potrafi uzasadnić swoje wybory i wykazuje dużą samodzielność.

**Ocena dobra (4):** Uczeń samodzielnie stosuje zasady w prostych ćwiczeniach. Prawidłowo układa jednodniowy jadłospis według Talerza Zdrowego Żywienia, potrafi wymienić fizyczne objawy stresu i wie, jak kulturalnie zachować się w sieci (netykieta).

**Ocena dostateczna (3):** Uczeń zna podstawowe pojęcia. Wie, ile czasu powinien się ruszać (min. 60 minut dziennie), odróżnia emocje przyjemne od nieprzyjemnych i pamięta kluczowe numery alarmowe (np. telefon zaufania 116 111). Zadania wykonuje głównie z pomocą nauczyciela.

**Ocena dopuszczająca (2):** Uczeń posiada fragmentaryczną wiedzę. Rozpoznaje podstawowe zagrożenia (np. że napoje energetyzujące lub e-papierosy są szkodliwe), ale ma trudności z wyjaśnieniem dlaczego. Potrafi wykonać tylko najprostsze polecenia.

**Ocena niedostateczna (1):** Uczeń nie potrafi wymienić nawet jednego zdrowego nawyku ani podać, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia w sieci czy kryzysu emocjonalnego. Mimo wsparcia odmawia współpracy.

Klasy VII–VIII: Analiza, krytyczne myślenie i argumentacja

W starszych klasach ocena opiera się na dojrzałości myślenia, umiejętności weryfikacji informacji w mediach (walka z dezinformacją) oraz analizie mechanizmów psychospołecznych.

**Ocena celująca (6):** Uczeń wykazuje się myśleniem naukowym i interdyscyplinarnym (łączy wiedzę z biologią, chemią i WOS-em). Analizuje zaawansowane raporty instytucji zdrowotnych (np. GIS, WHO) i potrafi przygotować równieśniczą mini-kampanię społeczną przeciwdziałającą stygmatyzacji kryzysów psychicznych.

**Ocena bardzo dobra (5):** Uczeń bardzo dobrze rozumie zależności między stylem życia, zdrowiem fizycznym i psychicznym. Samodzielnie analizuje typowe sytuacje problemowe, potrafi logicznie uzasadnić swoje stanowisko i odróżnia wiarygodne informacje od treści wprowadzających w błąd. Wyjaśnia podstawowe mechanizmy uzależnień, rozpoznaje zagrożenia związane z cyberprzemocą, dezinformacją i substancjami psychoaktywnymi oraz potrafi wskazać właściwe sposoby reagowania. Sprawnie interpretuje informacje dotyczące zdrowia i podejmuje świadome decyzje prozdrowotne, wykorzystując zdobytą wiedzę w praktyce.

**Ocena dobra (4):** Uczeń płynnie posługuje się argumentami naukowymi. Wyjaśnia mechanizm powstawania uzależnień (np. rola dopaminy przy uzależnieniach behawioralnych od social mediów czy gier). Potrafi przeanalizować etykietę produktu spożywczego, wykryć ukryty cukier i ocenić ryzyko prozdrowotne.

**Ocena dostateczna (3):** Uczeń rozumie pojęcie dobrostanu psychicznego, bilansu energetycznego i higieny cyfrowej. Potrafi wskazać logiczne powiązania między stylem życia a ryzykiem chorób cywilizacyjnych (np. cukrzyca typu 2, depresja). Poprawnie wykonuje standardowe analizy fikcyjnych przypadków (*case studies*).

**Ocena dopuszczająca (2):** Uczeń rozumie podstawowe definicje, np. czym jest uzależnienie czy cyberprzemoc. Z pomocą nauczyciela potrafi ułożyć prosty algorytm działania w przypadku doświadczenia hejtu w sieci. Braki w wiedzy nie uniemożliwiają mu jednak zrozumienia fundamentalnych zasad bezpieczeństwa.

- **Ocena niedostateczna (1):** Uczeń wykazuje całkowity brak opanowania podstawowych wymagań. Nie potrafi wyjaśnić wpływu substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze) na rozwijający się mózg ani nie podejmuje prób analizy prostych problemów zdrowotnych.

#### 1. Kryteria oceniania pracy projektowej / plakatu / infografiki

Forma ta jest kluczowa w edukacji zdrowotnej, ponieważ uczy współpracy i przekładania wiedzy na język graficzny.

- **Merytoryka (0–4 pkt):** Zgodność z wiedzą medyczną i psychologiczną, brak mitów, opieranie się na faktach (np. Talerz Zdrowego Żywienia, oficjalne numery zaufania).
- **Rzetelność źródeł (0–2 pkt):** Wykorzystanie i wskazanie wiarygodnych źródeł (np. WHO, ORE, NASK, NFZ).
- **Czytelność i przekaz (0–2 pkt):** Jasny, zrozumiały komunikat, dopasowanie języka do odbiorcy (rówieśników).
- **Estetyka i wkład pracy (0–2 pkt):** Staranność wykonania, pomysłowość, samodzielność w przygotowaniu elementów graficznych.

#### 2. Kryteria oceniania pracy w grupie

W edukacji zdrowotnej relacje rówieśnicze i współpraca są elementem dbania o dobrostan społeczny, dlatego ta umiejętność podlega ocenie.

- **Zaangażowanie (0–3 pkt):** Aktywny udział w pracach zespołu na każdym etapie, terminowe wywiązywanie się ze swoich zadań.
- **Komunikacja i kultura (0–3 pkt):** Szacunek dla zdania innych, kulturalne dyskutowanie, nieprzerywanie i szukanie kompromisów.
- **Podział ról i organizacja (0–2 pkt):** Umiejętność pracy według ustalonego planu, wspieranie słabszych członków grupy.
- **Efekt końcowy (0–2 pkt):** Udział w ostatecznym sukcesie grupy i wspólna prezentacja wyników.

### 3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnej / udziału w debacie

Debaty na edukacji zdrowotnej dotyczą spraw uniwersalnych (np. "Wpływ smartfonów na sen", "Czy zakazać energetyków?"), a nie osobistych wyznań.

- **Argumentacja (0–4 pkt):** Stosowanie argumentów rzeczowych, logicznych i popartych faktami, a nie tylko własną opinią.
- **Znajomość tematu (0–3 pkt):** Swobodne posługiwanie się pojęciami z podstawy programowej (np. higiena cyfrowa, bilans energetyczny).
- **Kultura wypowiedzi (0–2 pkt):** Przestrzeganie zasad netykiety językowej, szacunek dla oponentów, panowanie nad emocjami.
- **Forma prezentacji (0–1 pkt):** Jasne, płynne wyrażanie myśli, odpowiednie tempo i głośność mówienia.

### 4. Kryteria oceniania analizy studium przypadku

(Case Study)

Uczniowie otrzymują krótki opis fikcyjnej sytuacji (np. „Ania spędza 6 godzin na TikToku i ma problemy ze snem”) i mają go przeanalizować.

- **Identyfikacja problemu (0–3 pkt):** Trafne wskazanie, co jest głównym zagrożeniem dla zdrowia w opisie.
- **Wskazanie przyczyn i skutków (0–3 pkt):** Wyjaśnienie, dlaczego sytuacja ma miejsce i jakie mogą być jej długofalowe konsekwencje.
- **Propozycja rozwiązań (0–4 pkt):** Zaproponowanie realnego, bezpiecznego i skutecznego planu naprawczego dla bohatera historii (np. zasady higieny snu, kontakt z psychologiem).

Przelicznik punktów na oceny

Suma punktów z danej aktywności jest przeliczana na ocenę szkolną według standardowego klucza procentowego:

**01 % - 35 %                      - 1**

**36 % - 50 %                      - 2**

**51 % - 70 %                      - 3**

**71 % - 90 %                      - 4**

**91 % - 96 %                      - 5**

**97% - 100 %                      - 6**

### **Warunki uzyskania wyższej niż przewidywana oceny końcowej**

Uczeń ma możliwość ubiegania się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną, jeżeli spełnia warunki określone w statucie szkoły.

W szczególności uczeń może:

- wykazać się uzupełnieniem brakujących wiadomości i umiejętności,
- poprawić wcześniej uzyskane oceny, zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole,
- wykazać się znajomością zagadnień wskazanych przez nauczyciela,
- przedstawić wykonane prace lub projekty uzupełniające braki w wymaganych umiejętnościach.

Ostateczna ocena roczna jest ustalana na podstawie całorocznych osiągnięć ucznia oraz spełnienia wymagań edukacyjnych określonych dla danej oceny.